UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE FAKULTA MATEMATIKY, FYZIKY A INFORMATIKY

DETEKCIA VÝZNAMNÝCH OBLASTÍ VO VIDEU

Diplomová práca

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE FAKULTA MATEMATIKY, FYZIKY A INFORMATIKY

DETEKCIA VÝZNAMNÝCH OBLASTÍ VO VIDEU

Diplomová práca

Študijný program: Aplikovaná informatika

Študijný odbor: 9.2.9. aplikovaná informatika Školiace pracovisko: Katedra Aplikovanej Informatiky

Školiteľ: RNDr. Elena Šikudová, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave Fakulta matematiky, fyziky a informatiky

ZADANIE ZÁVEREČNEJ PRÁCE

Meno a priezvisko študenta:

Bc. Martin Kuchyňár

Študijný program:

aplikovaná informatika (Jednoodborové štúdium,

magisterský II. st., denná forma)

Študijný odbor:

9.2.9. aplikovaná informatika

Typ záverečnej práce:

diplomová

Jazyk záverečnej práce: Sekundárny jazyk: slovenský anglický

Názov:

Detekcia významných oblastí vo videu Spatio-temporal salient object detection

Ciel':

Metódy na detekciu významných oblastí vo videu:

Naštudovanie
 Návrh zlepšenia
 Implementácia

4. Porovnanie výsledkov

Vedúci:

RNDr. Elena Šikudová, PhD.

Katedra:

FMFI.KAI - Katedra aplikovanej informatiky

Vedúci katedry:

doc. PhDr. Ján Rybár, PhD.

Dátum zadania:

20.10.2014

Dátum schválenia: 24.10.2014

04 10 0014

prof. RNDr. Roman Ďurikovič, PhD.

garant študijného programu

študent

vedúci práce

Čestné vyhlásenie	
Čestne prehlasujem, že som túto diplomovú prácu vypracovala uvedených zdrojov.	samostatne s použitím
V Bratislave	

Poďakovanie

Ďakujem svojmu vedúcemu práce za...

Abstrakt

Tu je text slovenskej verzie abstraktu

Kľúčové slová: slovo1, slovo2, slovo3, slovo4

Abstract

Text anglickej verzie abstraktu

Keywords: word1, word2, word3, word4

Obsah

1	Úvo	d	18
2	Preh	nlad literatúry	20
	2.1	Úvod do problematiky	20
	2.2	Metody pre statické obrázky	20
		2.2.1 Baseline Center	20
		2.2.2 Hrany	20
		2.2.3 Ittiho model	21
		2.2.4 Spektralne rezidua	21
		2.2.5 Sun Model	21
		2.2.6 Rare Model	21
	2.3	Metody pre videá	22
		2.3.1 Zohladnenie audio informácie	22
		2.3.2 Detekcia pohybu	23
	2.4	Metódy Využívajúce neurónové siete	23
	2.5	Metriky úspešnosti	23
	2.6	Refenčné datasety	23
	2.7	Porovnanie štandardných Metód	23
3	Cha	rakteristika - obrazky, zoznamy	24
	3.1	Podkapitola o zdrojoch	24
		3.1.1 Este mensia podsekcia - zoznamy	24
		3.1.2 Este jedna - obrazky vedla seba	25
	3.2	Ina podkapitola	25
		3.2.1 A v nej subsekcia	25
4	Náv	rh - ako vložiť ukážku kódu	26
5	Závo	er	28

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE FAKULTA MATEMATIKY, FYZIKY A INFORMATIKY

DETEKCIA VÝZNAMNÝCH OBLASTÍ VO VIDEU

Diplomová práca

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE FAKULTA MATEMATIKY, FYZIKY A INFORMATIKY

DETEKCIA VÝZNAMNÝCH OBLASTÍ VO VIDEU

Diplomová práca

Študijný program: Aplikovaná informatika

Študijný odbor: 9.2.9. aplikovaná informatika Školiace pracovisko: Katedra Aplikovanej Informatiky Školiteľ: RNDr. Elena Šikudová, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave Fakulta matematiky, fyziky a informatiky

ZADANIE ZÁVEREČNEJ PRÁCE

Meno a priezvisko študenta:

Bc. Martin Kuchyňár

Študijný program:

aplikovaná informatika (Jednoodborové štúdium,

magisterský II. st., denná forma)

Študijný odbor:

9.2.9. aplikovaná informatika

Typ záverečnej práce:

diplomová

Jazyk záverečnej práce: Sekundárny jazyk: slovenský anglický

Názov:

Detekcia významných oblastí vo videu Spatio-temporal salient object detection

Ciel':

Metódy na detekciu významných oblastí vo videu:

Naštudovanie
 Návrh zlepšenia
 Implementácia

4. Porovnanie výsledkov

Vedúci:

RNDr. Elena Šikudová, PhD.

Katedra:

FMFI.KAI - Katedra aplikovanej informatiky

Vedúci katedry:

doc. PhDr. Ján Rybár, PhD.

Dátum zadania:

20.10.2014

Dátum schválenia: 24.10.2014

04 10 0014

prof. RNDr. Roman Ďurikovič, PhD.

garant študijného programu

študent

vedúci práce

Čestné vyhlásenie	
Čestne prehlasujem, že som túto diplomovú prácu vypracovala uvedených zdrojov.	samostatne s použitím
V Bratislave	

Poďakovanie

Ďakujem svojmu vedúcemu práce za...

Abstrakt

Tu je text slovenskej verzie abstraktu

Kľúčové slová: slovo1, slovo2, slovo3, slovo4

Abstract

Text anglickej verzie abstraktu

Keywords: word1, word2, word3, word4

Obsah

1. Úvod

L'udské oko je schopné spracovať 10^8 až 10^9 bitov obrazových dát za sekundu. Ludský mozog nie je schopný spracovať také možstov dát naraz, preto sa získané informácie filtrujú pomocou ľudského vizuálneho systému[9]. L'udský vizuálny systém je pravdepodobne najzložitejším mechanizom akým človek disponuje. Je natoľko klúčovým pre fungovanie spoločnosti či jedinca, že psychológovia sa zaoberajú jeho výskumom. Už viacero dekád študujú vlastnosti tohoto mechanizmu z pohladu psychológie, fyziológie alebo neurobiológie.

Vyfiltrované oblasti obrazu už je možne spracovať v výrazne rýchlejšie ako nefiltrované, ideálne v reálnom čase. Takéto oblasti sa nazívajú význammné alebo charakteristické (v literatúre salient - prebrané v angličtiny). Významné oblasti su vyberané pomocou mnoha faktorov. Najznámejšímy su prechody vo farbe, intenzite alebo orientácií. Ľudský vizuálný systém taktiež využíva skúsenosti pri pozorovaní. Oblasti takto vyfiltrované nesú pre pozorovateľa viac potencionálnych informácií ako ostatné oblasti obrazu a preto sa stávajú salietnýmy.

V systémoch počítačového videnia sa snažíme využívať primárne tieto oblasti pre pridelenie väčšej časti zdrojov. Z tohoto dôvodu je zistenie zaujímavých oblasti častým prvým krokom mnohých algoritmov v oblasti počítačového videnia.

Algoritmy na detekciu význammných oblastí sa delia do 3 skupín podľa princípu akým spracovávajú dáta[5]

- 1. Zdola-nahor: Prístup je cielený na nezávyslosť od používateľa. Zameriava sa fyziologicky významné oblasti vizuálneho systému ako výrazné zmeny v tvare, jase alebo farbe.
- 2. Zhora-nadol: Prístup je založený na čiastočnom riadení zo strany používateľa (konanie je podmienené úlohou). Riadenie je prínosom pretože obsajuhe aj informáciu používatela a jeho prechádzajúcich vedomostí či skúsenosti, ktoré ovplyvnujú vnímanie.
- 3. Algoritmy využívajúce neurónové siete.

Cieľom práce je štúdium a výskum nových metód na detekciu významných oblastí vo videu. Následne porovnanie nových métod s existujúcimi v rôznych štandardnych oblastiach ako aj v rýchlosti výpočtu.

V prvej časti sa nachádza prehľad metód na detekciu významných oblastí vo videu, alebo metód na detekciu v statických obrazoch ktoré majú potenciál pre použitie aj vo videu. Ďalej detailné vysvetlenie fungovania metód ktoré budú použité v implementácií zlepšenia.

V druhej časti je popísaný postup a princíp zlepšenia. Následne porovnanie s metódamy uvedenýmy v prvej časti.

V závere....

2. Prehlad literatúry

2.1 Úvod do problematiky

Saliency a teda detekcia významných oblastí je využívaná rôznych oblastiach. Počínajúc automatizáciou je tažiskom pri segmentácií obrazu alebo detekcíi špecifických objektov. Od saliency modelov sú taktiež závyslé aj programy ovládajúce zabezpečovacie zariadenia. Až po reklamu kde je vyzuálna pozornosť klúčovým parametrom čo može rozhodnúť o úspechu produktu, veď aký význam by mala reklama kde si nevšimnete prezentovaný produkt, alebo si všimnete iba jeho "menej"dokonalé časti.

2.2 Metody pre statické obrázky

Algoritmy pre statické obrazy tvoria základ všetkých saliency modelov a tvoria najstaršiu oblasť výskumu. V tejto časti uvediem prehľad algoritmov pre výpočet saliency modelov od najjednoduchších cez najznámejšie až po nejefektívnejšie. Na záver uvediem porovnanie všetkých metód pomocou všeobecne uznávaných metrík a dát získaných z zariadní merajúcich pohyb očí používateľa (eyetrackera).

2.2.1 Baseline Center

Baseline center je triviálny model ktorý sa vypočítava pomocou Gaussovej krivky vzľadom na pomer strán čím predpokladá salientné oblasti presne v strede obrazu. Nezachytáva však žiadne sémantické aspekty videa ako ani podvedome informácie vnímanania obrazu iba rozlíšenie dané optikou skenujúcou scénu. TODO jeden obrazok-povodny/mapa/eyetracker vizualizacia

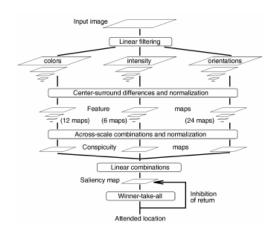
2.2.2 Hrany

Skupina algoritmov využívajúca význačné prechody v obraze inak nazývane hrany. TODO

2.2.3 Ittiho model

Najznámejším modelom pre výpočet významných oblastí pre statické farebné obrazy je ittiho model navrhnutý v roku 1998. Model zakladá na rozložení obrazu na 3 základné charakteristiky obrazu a to farbu, intensitu, orientaciu.

Chrakteristika farby obsahuje 12 máp (šedotónové obrazy), pričom model používa farebný model RGB. Nazačiatku sa vypočíta intenzita podľa vztahu I=(R+G+B)/3. Pomocou mapy I sa následne normalizujú všetky farebné kanáli modelu RGB. Model extrahuje 4 farebné kanáli červený (r), zelený (g), modrý (b), zltý (y) a pomocou Gausvých pyramíd vytvorí 3 rôzne mapy každej farebnej zložky separátne. Červená zložka sa počíta difenčným spôsobom ako R=r-(g+b)/2, zelená ako G=g-(r+b)/2, modrá ako B=b-(r+a)/2 a žltá ako Y=

modrá ako B = b - (r + g)/2 a žltá ako Y =Obr. 2.1 (r + g)/2 - |r - g|/2 - b. Chrakteristika intenzity workflow.

Obr. 2.1: Itti model general workflow.

obsahuje 6 máp. Získaná je pomocou orientovaných gáborových filtrov s orientáciou 0°, 45°, 90°, 135°. Dokopy 42 máp charakteristík je následne linárne skombinovaných do jednej saliency mapy[7].

2.2.4 Spektralne rezidua

Medtóda využíva princím, že potláča štatisticky často opakujúce sa časti obrazu a do popredia stavia časti obrazu ktoré sa štatisticky odlišujú od ostatných. Na detekciu používa rýchlu fourierovu transformáciu. Pomocou nej rozdelí obrázok na amplitúdovú čast a fázovú čast. Amplitúdová zložka sa následne vyhladí čím sa do popredia dostanú iba informácie ktoré sa vymykajú z priemeru. Odčítaním od pôvodnej amplitúdoje zložky dostaneme iba časti obrazu ktoré sú významné [6] TODO obrazok asi porovnanie s itty

2.2.5 Sun Model

2.2.6 Rare Model

...Context-Aware saliency, Weighted Maximum Phase Alignment Model, Torralba saliency, Murray model,

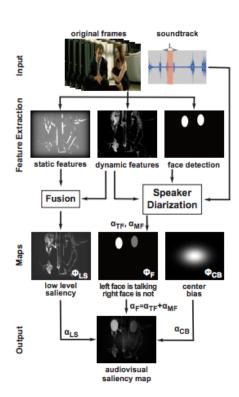
2.3 Metody pre videá

Video obsahuje rozsiahlejšie možnosti ako iba obrazová informácia, pribúdajú dalšie rozmery ako je pohyb objektov na obraze alebo vplyv zvuku na ľudské vnímanie. Avšak oproti obrazu obsahuje je potrebné spracovávať vedšie množtvo dát. Navyše vo vedšine algoritmov využívajúcich saliency modely je potrebné aby model dával výsledky v reálnom čase. Používané hlavne v oblasti zabezpečovacej techniky.

2.3.1 Zohladnenie audio informácie

Saliency modely využívaju rôznorodé druhy príznakov a to od geneticky zakorenených ako sú prechody farieb, alebo intenzít, až po sémantické príznaky ako je detekcia tváre [8]. Majoritná vedšina saliency modelov využíva iba obrazovú zložku ale zvuková stopa býva ponechaná stranou ale úplne zanedbaná. Použitie zvuku je známimtrikom filmovej scény uz desatročia, kde režiséri posilnujú kontrolu nad diváckou pozornosťou pomocou práve pomocou zvukového doporovodu. Prvé štúdie sa zaoberali detekciou reči a tváre, kde je spojitosť jednoznačná [3]. Neskoršie štúdie dokazujú korelácie aj na všeobecnejšej úrovni a pokusy o extrakciu samotnej charakteristiky zo zvukovej stopy[4]. Tieto pokusy viedli aj zostaveniu modelov zohladnujúch zvukovú stopu ako samostatnú charakteristiku spolu s kombináciou s nízko-urovnovým príznami obrazu [2].

Model extrahuje video na sekvenciu obrazov (framy) a audio stopu v tvare grafu vlnovej dĺžky. Potom extrahuje 3 typy rôznych chrakteristík. Nízko-úrovnové príznaky založené na biologicky inširovaných saliency modeloch rozdelených na dynamickú časť a satickú časť. Statická časť sa zameriava na najasnejšie a najkontrastnejšie časti obrazu. Dynamická časť sa zameriava na relatívny pohyb objektov vhľadom na pozadie (eliminácia pohybu kamery). Tieto 2 časti sa nakoniec spoja Dalšou chrakteritikou použitou v tomto modeli je detekcia tváre. Každý objekt klasifikovaný ako tvár je v saliency mape nahradený oválnym objektom, intensita daných objetov je daná pomocou metódy Speaker Diarization, ktorá detekuje podľa zvukovej stopy objekt ktorý generuje zvuk. Metóda predpokladá striedavú konverzáciu n objektov oddelenú pauzou. Následne spojí vyššie spomýnané charakteristiky do jden výslednej mapy. Ako posledný krok preloží cez celú

Obr. 2.2: Audiovisual model workflow.[2]

mapu baseline center model popísaný v časti 2.2.1.

2.3.2 Detekcia pohybu

V tejto časti sa zmeriame na segmentáciu objektov ktoré sa na scéne pohybujú. Taktéto obrazy sú v ľudskom vyzuálnom systéme vysoko hodnotené. Dôvody, prečo takto ludský vyzuálny systém pridáva prijoritu práve takýmto oblastiam možeme nájsť v antropológií (najsť zdroj!). Vysvetlenie je jednoduché a to snaha zabezpečit bezpečné prostredie okolo seba a všetko pohybujúce sa narušuje pocit bezpečnosti. V nasledujúcom texte rozoberieme 2 najpožívanejšie algoritmy používané na detekciu oblastí pohybu v obraze. Prvým z nich bude LUCAS KANADE[anotacia!], a druhým Horn Schunck[anotacia!]. TODO:

2.4 Metódy Využívajúce neurónové siete

2.5 Metriky úspešnosti

Zobrat z MIT saliency

2.6 Refenčné datasety

RSD, SAVAM, AUDITORY DATASET

2.7 Porovnanie štandardných Metód

3. Charakteristika - obrazky, zoznamy...

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit a další text...

V nasledujúcich častiach...

3.1 Podkapitola o zdrojoch

Text s uvedenym zdrojom [vis]: Zdroje sa ako bibtex(ten sa da vacsinou rovno stiahnut) pridavaju do textoveho suboru *bibliography.bib* (ktory treba nasledne tiez prekompilovat) a potom sa mozu citovat. Zdroj moze byt napr typu article [1], online link a ine. Pri online linku [anemone] treba uviest datum citovania, ten sa nastavuje v subore *fmph.bbx* a pri online zdrojoch sa potom uz automaticky vypise.

3.1.1 Este mensia podsekcia - zoznamy

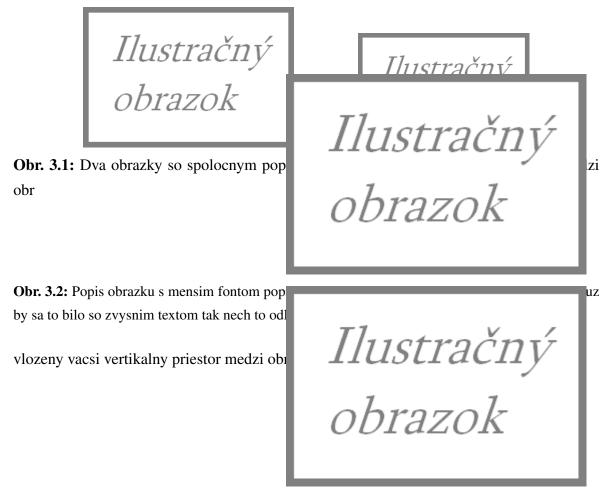
Zoznam poloziek:

- prve popis
- dalsie Aliquam erat volutpat. Proin vel mi aliquet, dignissim metus quis, elementum lectus. Quisque ac est enim. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus.
- este nieco dalsie dalsi popis

Číslovaný zoznam:

- 1. Analýza dát
- 2. Niečo dalšie
- 3. Ešte niečo
- 4. Aby toho bolo viac

3.1.2 Este jedna - obrazky vedla seba

Obr. 3.3: Dalsi obrazok s velkostou fontu popisu ako ostatny text

3.2 Ina podkapitola

a dalsi mudry text

3.2.1 A v nej subsekcia

4. Návrh - ako vložiť ukážku kódu

farby a dalsie klucove slova na zvyraznenie sa daju urcit v definicii lstset ktora je v main.tex nasleduje nieco ako JQuery....

```
(new MojObj());
                 //vytvorenie
MojObj = function() {
 var prem1 = [];
 var bool = 0;
 var construct = function() {
   var prem1 = $('#id').find('div');
   prem1.each(function() {
     prem1.push(new obj(this));
   });
   $ (document) .click (nejakaFunkcia);
 var funkcia = function() {
   for (var i in prem1) {
     if ( bool ) { //tak nieco sprav
     }
   bool = !bool;
 $ (document) .ready (construct);
```

Momentalne je lstset nastaveny na jazyk PHP, tak automaticky zvyrazni syntax aj bez pridavania klucovych slov ukazka php kodu

```
<?php
function randomcode() { //komentarik

    $var = "abcdefghijkmnopqrstuvwxyz0123456789";

    srand((double)microtime()*1000000);

    $i = 0;

    while ($i <= 7) {

        $num = rand() % 33;

        $tmp = substr($var, $num, 1);

        if (isset($code)) {

          $code = $code . $tmp;
        }
}</pre>
```

```
$i++;
}
return $code;
}
?>
```

5. Záver

Cieľom diplomovej práce bolo...

V práci som.....

Ďalší možný rozvoj....

Zoznam použitej literatúry

- [1] AIGNER, Wolfgang MIKSCH, Silvia MÜLLER, Wolfgang SCHUMANN, Heidrun TOMINSKI, Christian, "Visualizing time-oriented data-a systematic view", *Comput. Graph.*, vol. 31, no. 3, s. 401–409, Jun. 2007, ISSN: 0097-8493.
- [2] COUTROT, A. GUYADER, N. "An audiovisual attention model for natural conversation scenes", in *Image Processing (ICIP)*, 2014 IEEE International Conference on: Oct. 2014. S. 1100–1104. DOI: 10.1109/ICIP.2014.7025219.
- [3] COUTROT, Antoine GUYADER, Nathalie, "How saliency, faces, and sound influence gaze in dynamic social scenesshort title??", *Journal of Vision*, vol. 14, no. 8, p. 5, 2014. DOI: 10.1167/14.8.5. eprint: /data/Journals/JOV/933549/i1534-7362-14-8-5.pdf. Dostupné na internete: +%20http://dx.doi.org/10.1167/14.8.5.
- [4] COUTROT, Antoine GUYADER, Nathalie IONESCU, Gelu CAPLIER, Alice, "Video viewing: do auditory salient events capture visual attention?", *annals of telecommunications-annales des télécommunications*, vol. 69, no. 1-2, s. 89–97, 2014.
- [5] DUNCAN, K. SARKAR, S. "Saliency in images and video: a brief survey", *Computer Vision, IET*, vol. 6, no. 6, s. 514–523, Nov. 2012, ISSN: 1751-9632. DOI: 10.1049/iet-cvi.2012.0032.
- [6] HOU, Xiaodi ZHANG, Liqing, "Saliency detection: a spectral residual approach", in *Computer Vision and Pattern Recognition*, 2007. CVPR '07. IEEE Conference on: Jun. 2007. S. 1–8. DOI: 10.1109/CVPR.2007.383267.
- [7] ITTI, L. KOCH, C. NIEBUR, E. "A model of saliency-based visual attention for rapid scene analysis", *Pattern Analysis and Machine Intelligence, IEEE Transactions on*, vol. 20, no. 11, s. 1254–1259, Nov. 1998, ISSN: 0162-8828. DOI: 10.1109/34.730558.
- [8] SHARMA, P. CHEIKH, F.A. HARDEBERG, J.Y. "Face saliency in various human visual saliency models", in *Image and Signal Processing and Analysis*, 2009. *ISPA* 2009. *Proceedings of 6th International Symposium on*: Sep. 2009. S. 327–332. DOI: 10.1109/ISPA.2009.5297732.

[9] ŠIKUDOVÁ, E. - ČERNEKOVÁ, Z. - BENEŠOVÁ, W. - HALADOVÁ, Z. - KUČEROVÁ, J. 2014. *Počítačové videnie. Detekcia a rozpoznávanie objektov*, first : Wikina, Livornská 445, 109 00 Praha 10, 2014. .

Prílohy

CD obsahujúce:

- Elektronickú verziu
- Zdrojáky
- atď